

chcel vyviest' obžalovaného, ktorý robil výtržnosť v hostinskej miestnosti. Rozčulenie obžalovaného nebolo takého stupňa, aby vylučovalo možnosť rozvažovania. Pokiaľ zmätočná sťažnosť verejného žalobcu domáha sa kvalifikovania trestného činu obžalovaného jako zločinu zúmyselného zabitia človeka podľa § 279 tr. zák., nelze jej priznať oprávnenie. V skutkovom stave, tvrdenom v tomto smere zmätočnou sťažnosťou, ktorý sa však nekryje úplne so skutočnosťami, zistenými v I. skutkovej otázke, niet bezpochybného podkladu pre ustálenie, že obžalovaný mal v úmysle usmrtiť J. O. Použitie nástroja nebezpečného životu, ani pichnutie do brucha nevylučuje ešte, že obžalovaný jednal bez tohoto úmyslu, a to tým viac, že poranenie samé bolo podľa znaleckej mienky vyliečiteľné a smrť nastala iba komplikáciou následkom infekcie. Naproti tomu nelze odopreť oprávnenie zmätočnej sťažnosti verejného žalobcu, pokiaľ sa domáha pominutia kvalifikácie trestného činu obžalovaného podľa § 307, ods. I. tr. zák. Podľa skutkových okolností zistených v tomto smere v VI. vedľajšej skutkovej otázke, ktorú porotcovia zodpovedali kladne, obžalovaný síce v podnapilom stave počal v krčme poškodeného hádku a rvačku so svojimi spoločníkmi, tiež podnapilými. Krčmár, poškodený, chcel urobiť poriadok a vyviest' výtržníkov, z čoho vznikla ľahanica. Obžalovaný začal poškodenému vyhrážať, že sám ho vyhodí, a preto poškodený chcel vytisnúť obžalovaného. Vtedy 11 ročný syn obžalovaného uderil poškodeného bičom a poškodený preto vyviedol najsamprv synka obžalovaného a potom chcel vyviest' aj obžalovaného. Pri ľahanici z toho vzniklej vo dverách pichol obžalovaný poškodeného. Z tohoto skutkového stavu plynie, že výtržníkom bol obžalovaný, že svojím chovaním dal príčinu k zakročeniu poškodeného cieľom zjednania poriadku, že poškodený bol v práve, keď cieľom zjednania poriadku chcel vyviest' obžalovaného, že týmto svojím pokračovaním neurobil žiadnej krivdy obžalovanému a preto tento nemal vôbec žiadneho dôvodu k rozčuleniu a tým menej k veľkému rozčuleniu. Záver porotcov je preto v tomto smere mylný a kvalifikácia trestného činu obžalovaného podľa § 307, ods. I. tr. zák. nemá miesta. Preto postupoval najvyšší súd podľa § 33, ods. I. tr. p., zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o kvalifikácii podľa § 307, ods. I. tr. zák., túto pominul a tým čiastočne vyhovel zmätočnej sťažnosti verejného žalobcu.

Čís. 5094.

Hajný požívá ochrany § 68 tr. zák., prohlíží-li na veřejné cestě vozy odvázející dříví z lesa, by zjistil, neodvázejí-li dříví kradené, poněvadž před tím bylo dříví v lese jeho dohledu svěřeném odcizeno.

(Rozh. ze dne 2. října 1934, Zm I 310/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 23. února 1934, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 2 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro zločin veřejného násilí podle § 81 tr. zák. a přestupek podle § 312 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a uznal obžalovaného vinným těmito trestnými činy.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti uplatňující důvody zmatečnosti čís. 5 a 9a) § 281 tr. ř. dlužno přiznati oprávnění s hlediska hmotněprávního zmatku.

Soud nalézací zjistil, že před 4. srpnem 1933 byly ve státním revíru v P. krajině páčány krádeže loupaného dříví. Dne 4. srpna 1933 dopoledne čekal přísežný hajný František M. na služební pochůzce v onom lese na povozy, které by snad odvážely loupané dříví a, když skutečně o 1/27 hod. ranní přijely po okresní silnici T.-P., vedoucí lesem, dva povozy s loupaným dřívím směrem od P., zastavil hajný M. první povoz patřící rolníku Josefu B-ovi z P. a prohlédl si dříví, které bylo bezvadné. Když po nějaké době se svým vozem jel mimo obžalovaný, hajný M. ho vyzval, aby povoz zastavil, což obžalovaný také učinil. Když hajný M. viděl, že obžalovaný měl na voze pod starým dřívím také čerstvé, tázal se obžalovaného po původu dříví, načež obžalovaný odpověděl: »Do toho Ti nic není«. Na výzvu hajného »jménem zákona a státního lesního úřadu řekněte mi, odkud dříví máte« odpověděl obžalovaný: »Vyliž mi p. . . . a státní lesní úřad také«. Když hajný na to chtěl dříví změřiti ocelovým metrovým měřítkem, vytrhl mu obžalovaný měřítko z ruky, kus z něho ulomil a hodil jej na zem. V tomto okamžiku se krávy obžalovaného splašily a začaly utíkat. Když to hajný viděl, běžel do předu ke kravám, aby je podržel za řemen. Po té skočil obžalovaný k hajnému a zasadil mu ulomeným bičičštěm ránu do zad a do ramene. Když se obžalovaný dále zvednutým bičičštěm chystal hajného tlouci, uchopil ho hajný rukou na prsou za košili, načež se obžalovaný vytrhl a řekl hajnému: »Ty dlouho v P. již nebudeš«.

Přes toto zjištění neshledal soud v jednání obžalovaného skutkovou podstatu zločinu podle § 81 tr. zák. ani přestupku podle § 312 tr. zák., a to již ve směru objektivním, a zprostil obžalovaného z obžaloby s odůvodněním, že (přísežný lesní) hajný zadržel obžalovaného na veřejné cestě, k čemuž nebyl oprávněn podle § 55 lesního zákona, tím méně, že nepřistihl obžalovaného při činu samém (§ 58 les. zák.), ježto krádeže loupaného dříví byly spáchány přede dnem zákroku hajného, t. j. před 4. srpnem 1933. Pro pouhé podezření, že obžalovaný odcizil ze státního lesa dříví, měl prý se hajný dovolati pomoci četnictva. Poněvadž ho pozastavil na veřejné cestě a neměl důvodu k předpokladu, že obžalovaný tenkrát ukradl dříví ze státního lesa, nekonal hajný svou službu a nepožívá zvláštní ochrany podle § 68 tr. zák.

Tento právní názor napadá zmateční stížnost právem jako mylný a zmatečný. Rozsudek přehlíží předpisy zákona ze dne 16. června 1872, čís. 84 ř. zák., jichž tu nutno použiti. Přehlíží, že pravomoc lesních hajných není upravena výlučně předpisy §§ 53—58 lesního zákona, jež byly sice výslovně zachovány v platnosti předpisem § 8 zák. ze dne 16. června 1872, čís. 84 ř. zák., aniž byly však na závadu většímu rozsahu pravomoci upravené tímto zákonem pro všechna odvětví zemědělství. Podle § 6 cit. zák. čís. 84/1872 má hlídač ustanovený k ochraně jednotlivých odvětví zemědělství (a i lesnictví), tedy i hajný také kromě případu, kde byl někdo při skutku samém přistižen, právo, lidem, kteří jsou zjevně podezřelí, že spáchali trestný čin na věcech jemu k dohledu svěřených, nebo že takový trestný čin připravují, odejmouti věci, které

pravděpodobně z takového trestného činu pocházejí, nebo kterými měl býti (byl) takový trestný čin vykonán. Zákon neomezuje výkon tohoto práva na obvod, pro který je hlídač ustanoven, a je mu je přiznati též obzvláště v bezprostředním okolí služebního obvodu, an podle ustanovení § 3 čís. 2 téhož zákona je hlídač (hajný) oprávněn k mnohem intenzivnějšímu zákroku, k zatčení neznámého škůdce, přistihne-li podezřelou osobu na cizím pozemku nebo na blízku věcí jeho dohledu svěřených (srov. rozh. čís. 4688, 4264, 4348, 2458 a j. sb. n. s.). Že hajný M. měl proti obžalovanému takové podezření, vyplývá z rozsudkových zjištění, že před 4. srpnem 1933 bylo v lese jeho dozoru svěřeném odcizeno loupané dříví, a že prohlížel vozy odvázející dříví z lesa — mezi nimi také vůz obžalovaného — právě za tím účelem, aby zjistil, neodváželi-li dříví kradené.

Z cit. zák. ustanovení ve spojení se zjištěným stavem věci tudíž vyplývá, že hajný M. vykonával svou službu, když obžalovaného pozastavil — byť i se tak stalo na veřejné cestě a přes to, že nepřistihl obžalovaného při činu samém — a že osvobozující rozsudek se zakládá na právně mylném výkladu zákona. Objektivní složka skutkových podstat trestných činů obžalovanému za vinu dávaných je v napadeném rozsudku náležitě a úplně zjištěna. Zjištění to není zmateční stížností napadeno.

Po subjektivní stránce zločinu podle § 81 tr. zák. se obžalovaný během celého řízení ani nehájil tím, že hajného Františka M-a neznal; že obžalovaný věděl, že měl při výstupu co činiti s hajným, vyplývá jasně z jeho výroku soudem zjištěného, jímž odpověděl na dotaz hajného po původu dříví, totiž z jeho slov: »Vyliž mi p . . . a státní lesní úřad také«. Úmysl obžalovaného zmařiti služební výkon hajného plyne jasně z celé povahy a způsobu provedení trestného činu. Je tedy skutková podstata zločinu podle § 81 tr. zák. jak po stránce objektivní, tak po stránce subjektivní naplněna a neprávem proto zprostil nalézací soud obžalovaného z obžaloby pro tento zločin.

Z toho, co právě uvedeno, plyne však dále, že obžalovaný byl též neprávem zproštěn z obžaloby pro přestupek podle § 312 tr. zák., neboť o urážlivosti výroku nelze pochybovati a, ježto se výrok ten stal při výkonu služby, je i skutková podstata onoho přestupku, jak po stránce subjektivní, tak po stránce objektivní, naplněna a bylo proto lze uznati právem ihned ve věci samé a uznati obžalovaného vinným podle obžaloby.

Čís. 5095.

Ke skutkové podstatě zločinu podle § 212 tr. zák. se předpokládá, že pachatel seznal, že jiná osoba páše zločin, dále, že si pachatel uvědomuje povinnost použitím vhodného zabraňovacího prostředku vykonání zločinu překaziti a, ač má snadnou možnost zakročiti k zabránění cizímu zločinu, u vědomí své povinnosti a možnosti záměrně opomene učiniti vhodné opatření k zabránění zločinu.

(Rozh. ze dne 3. října 1934, Zm II 76/34.)